

Ümumi məlumat	Fənnin kodu, adı və kreditlərin sayı	MATH 425, Ədədi üsullar, 6 AKTS	
	Departament	Riyaziyyat	
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavr	
	Tədris semestri	2024/25-ci tədris ilinin payız semestri	
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Vüsal Osmanov	
	E-mail:	Saracli@mail.ru	
	Telefon:	+994703333348	
	Mühazirə otağı/Cədvəl	Cümə: 08:30-10:00, Cümə: 10:10-11:40	
	Məsləhət vaxtı		
Prerekvizitlər	MATH 331-Adi diferensial tənliklər, MATH 220-Riyazi analiz 3		
Tədris dili	Azərbaycan dili		
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi		
Dərslilər və əlavə ədəbiyyat	1.Məmmədov Y.C., Təqribi hesablama üsulları. Bakı, 2008.		
Tədris metodları	Mühazirə		x
	Qrup müzakirəsi		x
	Praktiki tapşırıqlar		x
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Aralıq imtahanı		30
	Aktivlik		5
	Davamiyyət		5
	Tapşırıq və testlər		20 (3 quiz)
	Final imtahanı		40
	Yekun		100
Kursun təsviri	Tələbələrə xətalarnın təsnifatı, interpolasiya məsələsi və onun həllinin varlığı, tərsinə interpolasiya, ədədi diferensiallama düsturları, cəbri və transendent tənliklərin təqribi həll üsulları, xətti cəbri tənliklər sisteminin təqribi həlli, qeyri-xətti cəbri tənliklər sisteminin təqribi həlli metodları ilə tanış etmək və öyrətmək.		
Kursun məqsədləri	Tələbələrə ədədi üsulların əsas anlayış və metodları ilə tanış etmək və öyrətmək • Xətalarnın təsnifatı. • İnterpolasiya məsələsi və onun həllinin varlığı • Tərsinə interpolasiya. • Ədədi diferensiallama düsturları • Cəbri və transendent tənliklərin təqribi həll üsulları. • Xətti cəbri tənliklər sisteminin təqribi həlli. • Qeyri-xətti cəbri tənliklər sisteminin təqribi həlli.		

Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	Ədədi üsullar kursunun sonunda tələbələr xətalərin təsnifatı, interpolyasiya məsələsi və onun həllinin varlığı, tərsinə interpolyasiya, ədədi diferensiallama düsturları, cəbri və transendent tənliklərin təqribi həll üsulları, xətti cəbri tənliklər sisteminin təqribi həlli, qeyri-xətti cəbri tənliklər sisteminin təqribi həlli mövzularını bilməlidirlər.		
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	Dərslərdə iştirak etmək Tələbələrdən bütün otaqlara öz təhsilinin bir hissəsi kimi diqqət göstərməsi və üzürlü səbəbdən dərstdə iştirak edə bilmədikdə (xəstəlik, ailə üzvlərindən birini itirdikdə) onlardan dekanlığı məlumatlandırmaq tələb olunur. Ümumiyyətlə, tələbənin 25% dərstdə iştirak etməməsi onun imtahandan kənarlaşdırılmasına gətirib çıxarır. Dərsə hazırlaşma Kursun stukturunu onu fərdi öyrənməyə imkan verir və sinifdən kənar dərsə hazırlıq üçün olduqca mühümdür. Mühazirə materialı mətndə müzakirə olunan əsas məsələlər üzərində qurulacaq. Dərstdən əvvəl seçilmiş fəsillərin oxunuşu və onlarla tanışlıq mühazirənin başa düşülməsində sizə böyük köməyi dəyəcəkdir. Mühazirədən sonra siz apardığınız qeydləri öyrənməli və hər fəsilin axırında verilən uyğun məsələlər və yoxlama sualları üzərində çalışmalısınız. Semestr ərzində çoxlu sayda yoxlamalar olacaqdır. Bu yoxlamalar dərs periodu ərzində keçiriləcəkdir. İmtahan (keçmə / kəsilmə) Tələbənin imtahanda uğur qazanması üçün onun göstəricisi ən aşağısı 60 % olmalıdır. Onun imtahanda müvəffəqiyyət qazanmadığı halda növbəti semestr və ya ildə onun kursu təkrar keçməsinə ehtiyac qalır. Gecikmə Tələbə dərsə on (10) dəqiqədən artıq gecikərsə, ona qayıb yazılır. Bununla belə həmin tələbə dərstdə iştirak edə bilər. Professionalizmə doğru Dərs saati ərzində tələbə akademik yaradıcı və professional mühitə aparan yolla hərəkət etməlidir. Yolverilməz diskussiyalar və qeyri etik hərəkətlər birbaşa qadağan olunur. Kursun uğurlu alınması Kursun uğurla başa çatmasından ötrü, tələbələr dərs saati ərzində aktiv iştirak etməli və diskussiyalara cəlb olunmalıdır. Öyrənmə və Öyrətmə üsulları Kursun aktiv öyrənilməsi prosesinə üstünlük verilir. Mühazirələr, diskussiyalar, çalışmalar, tipik nümunələr.		
Cədvəl (dəyişdirilə bilər)			
Həftə	Tarix (planlaşdırılmış)	Fənnin mövzuları	Dərslik/Tapşırıqlar
1	20.09.24 20.09.24	Xətalərin təsnifatı. İnterpolyasiya məsələsi və onun həllinin varlığı	[1] səh.3-14

2	27.09.24 27.09.24	Laqranjin interpolyasiya çoxhədlisi. Bərabər məsafədə yerləşən düyünlər üçün Laqranj düsturu	[1] səh.14-20
3	04.10.24 04.10.24	Laqranjin interpolyasiya çoxhədlisinin qalıq həddi. Eytken sxemi	[1] səh.25-30
4	11.10.24 11.10.24	Sonlu fərqlər, bölünən fərqlər. Nyutonun irəliyə və geriye interpolyasiya çoxhədlisi	[1] səh.20-25 Quiz-1 (6 bal)
5	18.10.24 18.10.24	Tərsinə interpolyasiya. Cəbri tənliklərin tərsinə interpolyasiyanın köməyi ilə təqribi həlli.	[1] səh.25-30, səh.48-51
6	25.10.24 25.10.24	Ə Parçanı yarıabölmə üsulu. Toxunanlar (Nyuton) üsulu.	[1] səh.115-131
7	01.11.24 01.11.24	Cəbri və transendent tənliklərin təqribi həll üsulları. Vətərlər (mütənasib parçalar) üsulu	[1] səh.115-131
8	08.11.24 08.11.24	Zəfər bayramı	
9	15.11.24 15.11.24	ARALIQ İMTAHANI Xətti cəbri tənliklər sisteminin təqribi həlli. Sadə iterasiya və Zeydel üsulları.	[1] səh.87-93, səh.135-140
10	22.11.24 22.11.24	Kvadratura düsturları. Nyuton-Kotes düsturu. Kotes əmsallarının xassələri.	Quiz-2 (7 bal) [1] səh.51-81
11	29.11.24 29.11.24	Düzbucaqlı düsturu. Trapeslər düsturu. Simpson (parabolalar) düsturu. Səkkizdə üç qaydası	[1] səh.51-81
12	06.12.24 06.12.24	Kvadratura düsturlarının xəталərinin qiymətləndirilməsi. Qeyri-xətti cəbri tənliklər sisteminin təqribi həlli.	[1] səh.51-81
13	13.12.24 13.12.24	Adi diferensial tənliklərin təqribi həlli. Eyler üsulu və onun modifikasiyalari.	[1] səh.140-151

14	20.12.24 20.12.24	Xətti sərhəd məsələsinin sonlu-fərqlər üsulu ilə həlli. Xüsusi törəməli tənliklərin ədədi həlli üçün şəbəkə üsulu	Quiz-3 (7 bal) [1] səh.159-174 [1] səh.190-211
15	27.12.24 27.12.24	Bircins olmayan dalğa tənliyi üçün Koşi məsələsi Dəyişən istiqamətlər üsulu	[1] səh.190-211
	TBA	Final imtahanı	

Bu tədris proqramı fənn haqqında tam məlumatı özündə əks etdirir və hər hansı dəyişiklik barədə öncədən xəbər veriləcək.